

POZIVAJU VAS NA IV. ZNANSTVENO STRUČNI SKUP

Grad Krk, 6. do 8. listopada 2023.

Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora

s međunarodnim sudjelovanjem

Skupom će se obilježiti i 30. obljetnica istraživanja morskog jezera

Zmajevo Oko kod Rogoznice

OPĆE OBAVIJESTI

ORGANIZATORI:

Udruga morski obrazovni centar Pula • Aquarium Pula
Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru • Institut Ruđer Bošković

SUORGANIZATORI:

Znanstveno vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana HAZU
Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci • Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu • Prirodoslovni muzej Rijeka • Javna ustanova Natura Jadera
Javna ustanova Priroda • Ponikve eko otok Krk d.o.o. • MareMundi Institut

POTPORA SKUPU:

Grad Krk

MJESTO ODRŽAVANJA SKUPA:

Gradska vijećnica, Grad Krk

ZNANSTVENI ODBOR

Izv. prof. dr. sc. Tatjana Bakran-Petricioli, Biološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet

Sveučilišta u Zagrebu, predsjednica

Dr. sc. Nikola Bilišković, Institut Ruđer Bošković, Zagreb; McGill University, Montréal, Kanada

Izv. prof. dr. sc. Dalibor Carević, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Dr. sc. Irena Ciglenečki Jušić, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Prof. dr. sc. Dario Đerdž, Katedra za upravno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

Dr. sc. Neven Ivezšić, Fakultet prirodnih znanosti, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Izv. prof. dr. sc. Andrej Jaklin, Centar za istraživanje mora Rovinj Instituta Ruđer Bošković

Prof. dr. sc. Davor Lučić, Institut za more i priobalje Sveučilišta Dubrovniku

Dr. sc. Milena Mičić, Aquarium Pula

Prof. art. Ljubomir Miščević, Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Doc. dr. sc. Melita Mokos, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu, Sveučilište u Zadru

Doc. dr. sc. Kristina Pikelj, Geološki odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet

Sveučilišta u Zagrebu

Izv. prof. dr. sc. Igor Ružić, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Dr. sc. Vjekoslav Tičina, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

Dr. sc. Ivica Vilibić, Zavod za istraživanje mora i okoliša, Institut Ruđer Bošković, Zagreb

Dr. sc. Barbara Zorica, Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Milvana Arko-Pijevac, Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka

Izv. prof. dr. sc. Tomislav Šarić, Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu, Sveučilište u Zadru

Žana Moslavac, Aquarium Pula

Marta Matić, Ponikve eko otok Krk

TAJNIŠTVO SKUPA:

Prirodoslovni muzej Rijeka, Lorenzov prolaz 1, Rijeka

e-mail: milvana@prirodoslovni.com

Osobe za kontakt: Milvana Arko-Pijevac 098 323 454 • Žana Moslavac 095 1381 401 • Marta Matić 091 729 9586

CILJ I PROGRAM SKUPA:

Jadransko more u odnosu na površine svih mora vrlo je malo: čini tek 4,6% ukupne površine Sredozemnog mora. Jadran je poluzatvoreno i плитko more, izrazito osjetljivo na sve intenzivnije utjecaje ljudskih aktivnosti: turizma, ribarstva, pomorskog prometa, marikulture, eksploracije uglikovodika, ali i na snažne utjecaje koje donose klimatske promjene. Povećanjem temperature mora u Jadranu se sve više pojavljuju različite nedomicilne termofilne vrste riba, algi, bakterija i želatinoznih organizama. Svjedočimo izrazito visokim temperaturama mora, i do 30°C početkom srpnja 2022. godine, što do sada nije zabilježeno. Sve se češće i ranije pojavljuju cvjetanja fitoplanktona, a razni patogeni uzrokuju veće pomore organizama. Dolazi i do promjene areala rasprostranjenosti vrsta unutar Jadranskog mora te do promjena u dotocima vode i hranjivih tvari riječama te poslijedno i do promjena salinitet. Podiže se i razina mora, a mijenja se i cirkulacija vode u Jadranu. Djelatnostima čovjeka u more dospijevaju veće količine hranjivih i različitih štetnih tvari koje imaju svojstvo bioakumulacije i biomagnifikacije te postaju dijelom hranidbene mreže.

Jadransko je more prirodni resurs neophodan za život, kako morskih organizama tako i čovjeka. Promjene koje se događaju imaju utjecaj na gospodarstvo i kvalitet življenja čovjeka te se provođenje aktivne zaštite Jadranskog mora nameće kao nužnost i jedino rješenje koje omogućuje daljnji održivi razvoj. Za to je nužno razumijevanje povezanosti funkciranja svih procesa more-kopno te upoznavanje donosilaca odluka sa znanstvenim spoznajama na svim razinama. Vrlo je bitno upoznati i šire društvenu zajednicu uključivo i najmlađe članove s temeljnim znanjima o utjecaju klimatskih promjena na more, procese i živi svijet u njemu te o mogućim posljedicama našeg nedovoljno ozbiljnog shvaćanja te problematike za čovjeka.

S ciljem osvještavanja šire društvene zajednice o utjecaju klimatskih promjena u kombinaciji s drugim pogubnim ljudskim aktivnostima na Jadransko more, a u kontekstu UN-ovog desetljeća oceanske znanosti za održivi razvoj 2021. - 2030. (oceansko desetljeće) planiramo u suradnji s relevantnim znanstvenim i edukativnim institucijama u RH organizirati znanstveno-stručni Skup na temu: *Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora* na kojem će biti razmatrani negativni utjecaji - od djelatnosti čovjeka do klimatskih promjena - na ekosustav Jadranskog mora te moguće prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju i nužnost provođenja aktivne zaštite morskih ekosustava.

Jasno definirani zaključci Skupa o važnosti ove teme bit će predstavljeni široj javnosti putem medija i brošura, a s ciljem podizanja svijesti o potrebi provedbe plavog i održivog razvoja.

Glavne teme Skupa su prilagodbe na klimatske promjene, strategija prilagodbi i mjera za očuvanje staništa i vrsta Jadranskog mora, a posebna sekcija bit će posvećena prezentaciji rezultata 30 godina istraživanja morskog jezera Zmajevo Oko kod Rogoznice.

Skup će se sastojati od plenarnih predavanja, usmenih i posterskih izlaganja iz područja prirodnih, biotehničkih, tehničkih i društvenih znanosti prema sljedećim temama:

- Prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju
- Klimatske promjene i njihov utjecaj u Jadranskom moru
- Zagadenje mora, uključujući buku i biološko zagadenje invazivnim stranim vrstama
- Prekomjerno iskorištavanje morskih resursa
- Mehanička uništavanja staništa i pridnenih zajednica
- Utjecaj klimatskih promjena na morske sustave u školskim programima
- Morski ekosustavi i klimatske promjene u zakonskoj regulativi RH
- Strategija prilagodbi i mjera za očuvanje staništa i vrsta Jadranskog mora
- Dobri primjeri pristupa klimatskim promjenama, moguće prilagodbe i mјere u praksi
- Morsko jezero Zmajevo Oko kod Rogoznice u vrijeme klimatskih promjena

SLUŽBENI JEZICI SKUPA SU HRVATSKI I ENGLESKI

KNJIGA SAŽETAKA

Sažeti izlaganja bit će objavljeni u Knjizi sažetaka IV. znanstveno-stručnog skupa Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora.

Sudionici s priopćenjima trebaju poslati sažetke zaključno do 15. lipnja 2023. godine na adresu milvana@prirodoslovni.com s napomenom da li žele prezentirati svoj rad usmeno ili kao poster. Finalnu odluku o prihvatu sažetka i o tome na koji će način sažetak biti prikazan (usmeno ili posterski) donosi Znanstveni odbor Skupa.

OJAVA RADOVA U ČASOPISU ACTA ADRIATICA

Planirano je da dio regularnog broja časopisa *Acta Adriatica* (Volumen 65 broj 1, lipanj 2024. godine) bude posvećen IV. znanstveno-stručnom skupu Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora kao i obilježavanju 30. obljetnice istraživanja morskog jezera Zmajevo Oko kod Rogoznice. *Acta Adriatica* je međunarodni znanstveni časopis koji izlazi kontinuirano od 1932. godine. Časopis objavljuje znanstvene radeve na engleskom jeziku iz svih aspekata znanosti o moru, ponajprije s područja Sredozemnog mora.

<https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/index>
<https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/about>

Sudionici koji planiraju pripremiti rad za objavu u časopisu *Acta Adriatica* pozivaju se da do najkasnije 1. rujna 2023. pošalju mail s iskazom interesa i radnim naslovom glavnog urednika časopisa (dr. sc. Melita Peharda, melita@izor.hr) te krenu s pripremom rada po uputama časopisa da bi se propisana procedura recenzije mogla obaviti na vrijeme:

<https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/about/submissions#authorGuidelines>. Prijavljeni radovi, kako budu predani u časopis po navedenim uputama, odmah će biti upućeni na recenziju te će nakon prihvatanja biti objavljivani online - kao dio volumena 65, svezak broj 1. **Zadnji rok prijave radova je 1. siječanj 2024. godine.**

KLJUČNI DATUMI

8. veljače 2023. god. – poziv sudionicima, prva obavijest
15. svibnja 2023. god. – druga obavijest - podsjetnik za prijavu s detaljima smještaja
15. lipnja 2023. god. – dostava sažetaka i konačna prijava
15. srpnja 2023. god. – obavijest sudionicima o prihvatu priopćenja i eventualnoj potrebi revizije
1. rujna 2023. – iskaz interesa za objavu rada u časopisu *Acta Adriatica*
10. rujna 2023. god. – konačna obavijest s programom Skupa
6. do 8. listopada 2023. god. – održavanje Skupa, grad Krk, otok Krk, Hrvatska
1. siječanj 2024. god. – rok za predaju radova za časopis *Acta Adriatica*

Skup će se sastojati od plenarnih predavanja, usmenih i posterskih izlaganja iz područja prirodnih, biotehničkih, tehničkih i društvenih znanosti prema sljedećim temama:

- Prilagodbe brzim promjenama koje se u morima događaju
- Klimatske promjene i njihov utjecaj u Jadranskom moru
- Zagadenje mora, uključujući buku i biološko zagadenje invazivnim stranim vrstama
- Prekomjerno iskorištavanje morskih resursa
- Mehanička uništavanja staništa i pridnenih zajednica
- Utjecaj klimatskih promjena na morske sustave u školskim programima
- Morski ekosustavi i klimatske promjene u zakonskoj regulativi RH
- Strategija prilagodbi i mјera za očuvanje staništa i vrsta Jadranskog mora
- Dobri primjeri pristupa klimatskim promjenama, moguće prilagodbe i mјere u praksi
- Morsko jezero Zmajevo Oko kod Rogoznice u vrijeme klimatskih promjena

SLUŽBENI JEZICI SKUPA SU HRVATSKI I ENGLESKI

KNJIGA SAŽETAKA

Sažeti izlaganja bit će objavljeni u Knjizi sažetaka IV. znanstveno-stručnog skupa Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora.

Sudionici s priopćenjima trebaju poslati sažetke zaključno do 15. lipnja 2023. godine na adresu milvana@prirodoslovni.com s napomenom da li žele prezentirati svoj rad usmeno ili kao poster. Finalnu odluku o prihvatu sažetka i o tome na koji će način sažetak biti prikazan (usmeno ili posterski) donosi Znanstveni odbor Skupa.

OJAVA RADOVA U ČASOPISU ACTA ADRIATICA

Planirano je da dio regularnog broja časopisa *Acta Adriatica* (Volumen 65 broj 1, lipanj 2024. godine) bude posvećen IV. znanstveno-stručnom skupu Prilagodbe na klimatske promjene i očuvanje morskih ekosustava Jadranskog mora kao i obilježavanju 30. obljetnice istraživanja morskog jezera Zmajevo Oko kod Rogoznice. *Acta Adriatica* je međunarodni znanstveni časopis koji izlazi kontinuirano od 1932. godine. Časopis objavljuje znanstvene radeve na engleskom jeziku iz svih aspekata znanosti o moru, ponajprije s područja Sredozemnog mora.

<https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/index>
<https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/about>

Sudionici koji planiraju pripremiti rad za objavu u časopisu *Acta Adriatica* pozivaju se da do najkasnije 1. rujna 2023. pošalju mail s iskazom interesa i radnim naslovom glavnog urednika časopisa (dr. sc. Melita Peharda, melita@izor.hr) te krenu s pripremom rada po uputama časopisa da bi se propisana procedura recenzije mogla obaviti na vrijeme:

[https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/about/submissions#authorGuidelines</](https://acta.izor.hr/ojs/index.php/acta/about/submissions#authorGuidelines)